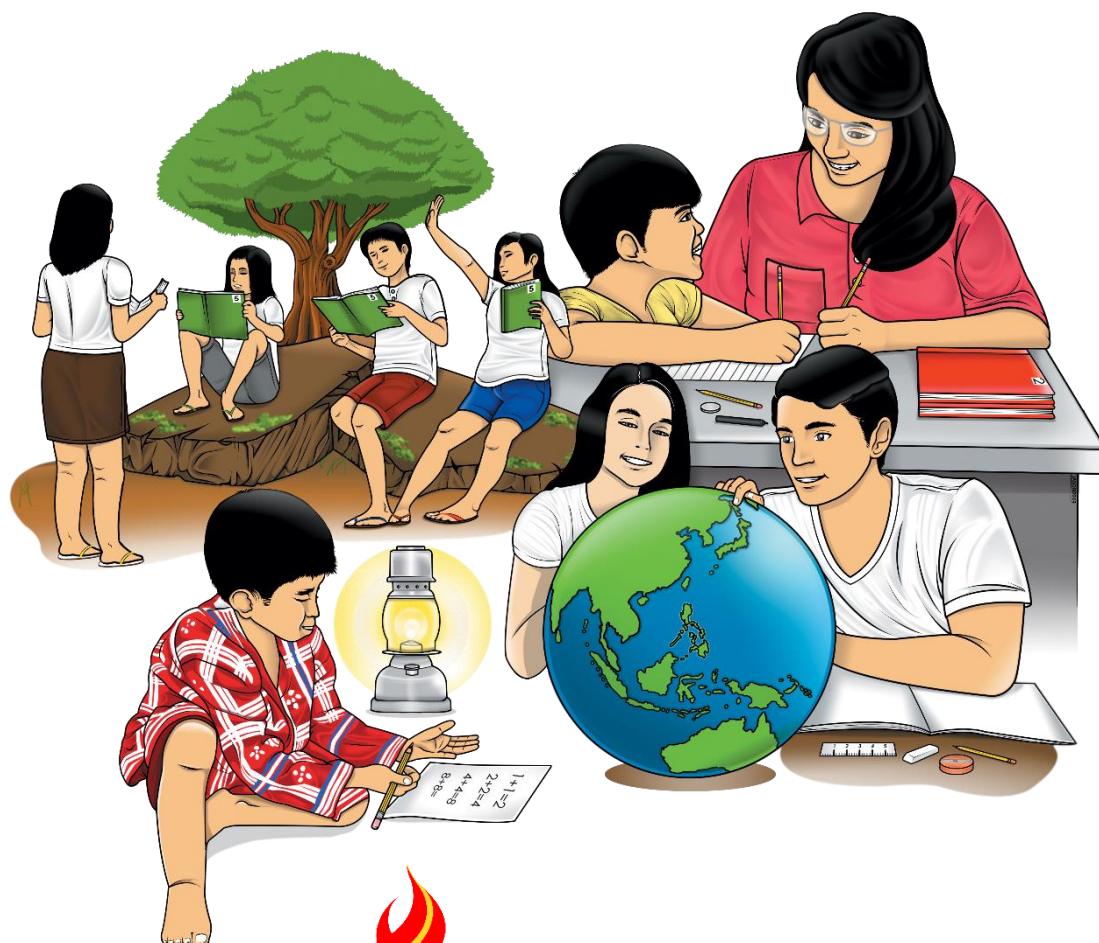

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 3: Komunidad Ko, Pahahalagahan Ko

Araling Panlipunan – Ikalawang Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 3: Komunidad Ko, Pahahalagahan Ko
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Mga Bumuo	
Manunulat	: Canticle Niño R. Mejia
Patnugot	: Rebecca K. Sotto, PhD : Helen G. Laus, EdD : Marie Ann C. Ligsay, PhD
Tagasuri	: Lily Beth B. Mallari : Angelica M. Burayag, PhD
Tagaguhit	: Christopher S. Carreon
Tagalapat	: Rachel P. Sison
Tagapamahala:	Nicolas T. Capulong, PhD, CESO V Librada M. Rubio, PhD Ma. Editha R. Caparas, EdD Nestor P. Nuesca, EdD Robert E. Osongco, EdD Lily Beth B. Mallari Rebecca K. Sotto, PhD

Inilimbag sa Republika ng Pilipinas ng _____

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon III

Office Address: Matalino St., Government Center, Maimpis, City of San Fernando
Telefax: (045) 598-8580 to 8
Office Address: region3@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Unang Markahan – Modyul 3:
Komunidad Ko, Pahahalagahan Ko

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Araling Panlipunan 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Komunidad Ko, Pahahalagahan Ko!**

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pambuliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap **Araling Panlipunan 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Komunidad Ko, Pahahalagahan Ko**.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa mapatnubay at malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susi sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Alamin

Ang modyul na ito ay naglalaman ng mga gawain at aktibidad upang maunawaan ng mga mag-aaral ang Pagkilala sa Komunidad.

Sa katapusan ng modyul na ito, ikaw ay inaasahan na:

1. natutukoy ang kahalagahan ng komunidad
2. naipaliliwanag ang kahalagahan ng komunidad sa pamumuhay ng tao.
3. natutukoy na ang bawat bata ay may kinabibilangang komunidad.

Subukin

Isaayos ang mga *jumbled letters* upang makabuo ng mga salitang tumutukoy sa pagpapahalaga sa komunidad.

1. B A A Y N I H A N

2. M A S A L A K I T

3. P A G K A A K I S A

4. M A P A A Y P A

5. T U N G A N L U

Aralin

1

Komunidad Ko, Pahahalagahan Ko!

Balikan

Muli nating balikan ang mga batayang impormasyon ng komunidad.

Itambal ang Hanay A sa Hanay B. Isulat ang titik ng tamang sagot sa patlang.

Hanay A

1. namumuno
2. relihiyon
3. wika
4. lokasyon
5. populasyon

Hanay B

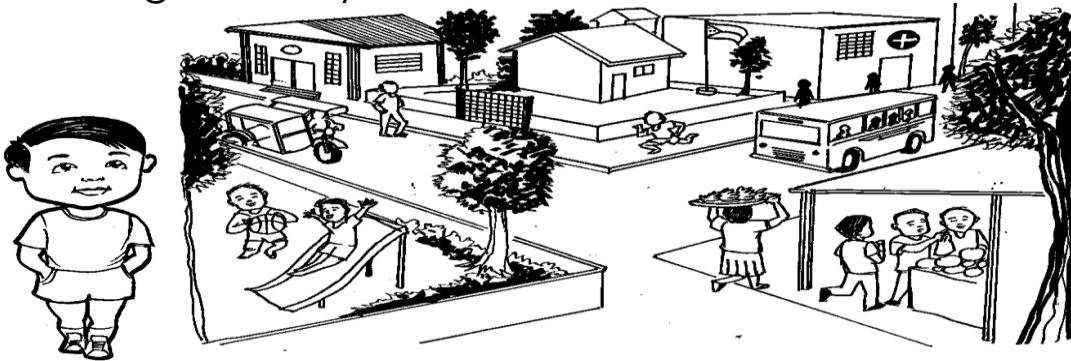
- a. kumulang humigit sa 6,900 katao
- b. Barangay San Pablo
- c. Tagalog, Pampango, Ilokano
- d. santan
- e. Kapitan Lambanicio
- f. Kristiyano, Muslim

May mga batayang impormasyon ang bawat komunidad na dapat malaman at tandaan tulad ng pangalan, lokasyon, populasyon, pinuno, wika at mga grupong etniko at relihiyon.

Tuklasin

Bilang isang bata mahalaga na may kinabibilangang komunidad. Kung ikaw ay nakatira sa malayong lugar na malayo sa kabayanan, walang kapitbahay at mga istrukturang makapagbibigay ng mga pangunahing pangangailangan. Anong mararamdaman mo? Basahin ang salaysay ni Mario upang maunawaan ang kahalagahan ng isang komunidad. Ano-ano ang maiaambag nito sa iyo?

Ito ang aking komunidad, kasama ng aming mag-anak dito ako naninirahan. Saan ka man lumigon, bawat kasapi ay ginagampanan ang kanilang tungkulin tungo sa pag-unlad.

Malaki ang naiaambag ng aking mga nakikita sa paghubog ng aking pagkatao. Nagtutulungan sa mga gawain, pagmamalasakit sa kapwa at pakikiisa sa mga programa ng Barangay. Tahimik na kapaligiran, mapayapang paninirahan ang hatid nito sa amin.

Maayos ang aming pamumuhay at masagana ayon sa uri ng hanapbuhay na mayroon dito sa aming komunidad.

Suriin

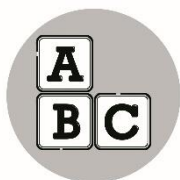
1. Ano ang kahalagahan ng komunidad batay sa salaysay ni Mario? _____
2. Bilang isang bata, ano ang maibabahagi mo sa iyong komunidad? _____
3. Paano mo maipakikita ang pagpapahalaga sa iyong komunidad? _____

Ang bawat bata ay may kinabibilangang komunidad na dapat pahalagahan.

Bilang isang bata, mapahahalagahan mo ang iyong komunidad sa pagsunod sa mga alituntunin nito, pagsunod sa mga babala at paalala at batas trapiko. Ang pagpapanatili sa kalinisan ng iyong kapaligiran, pagpapakita ng kagandahang asal tulad ng pagiging magalang at pagbibigay ng respeto sa kapwa ay mga paraan ng pagbibigay halaga sa komunidad.

Mahalaga ang komunidad sa paghubog ng pagkakaisa, pagtutulungan, kapayapaan, pag-uunawaan at paguugnayan ng bawat isa. Kung ang mga ito ay binibigyang halaga, tayo ay makasisigurong magkakaroon ng isang ligtas at mapayapang pamumuhay ang bawat kasapi nito.

Ang diwang pagkakaisa at may pagkakaunawaan ay naglalayo sa anumang kaguluhan kung saan ay makatutulong sa pagsulong at pag-unlad ng isang komunidad.

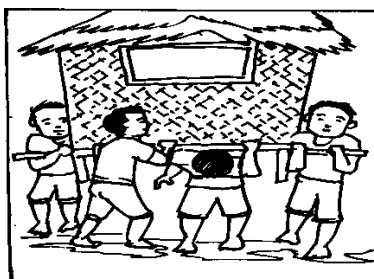
Pagyamanin

A. Piliin sa loob ng kahon ang pag-uugali na ipinakikita ng bawat larawan. Isulat ang sagot sa kahon.

pakikiisa   pagtutulungan   pagbabayanihan
malasakit   pagbibigayan

1.

2.

3.

4.

5.

B. Isulat kung **TAMA** o **MALI** ang isinasaad ng bawat pangungusap tungkol sa komunidad. Isulat sa patlang ang tamang sagot.

_____ 1. Ang pagkakaisa ng bawat kasapi ay mahalagang sangkap ng isang komunidad

_____ 2. Ang komunidad na may pagtutulungan ay malayo sa pag-unlad.

_____ 3. Ang komunidad ay payapa kung ang bawat kasapi ay may pagkakaisa at pagkakaunawaan.

_____ 4. Magkakapareho ang bawat komunidad.

_____ 5. Mahalaga ang komunidad sa paghubog ng isang indibidwal.

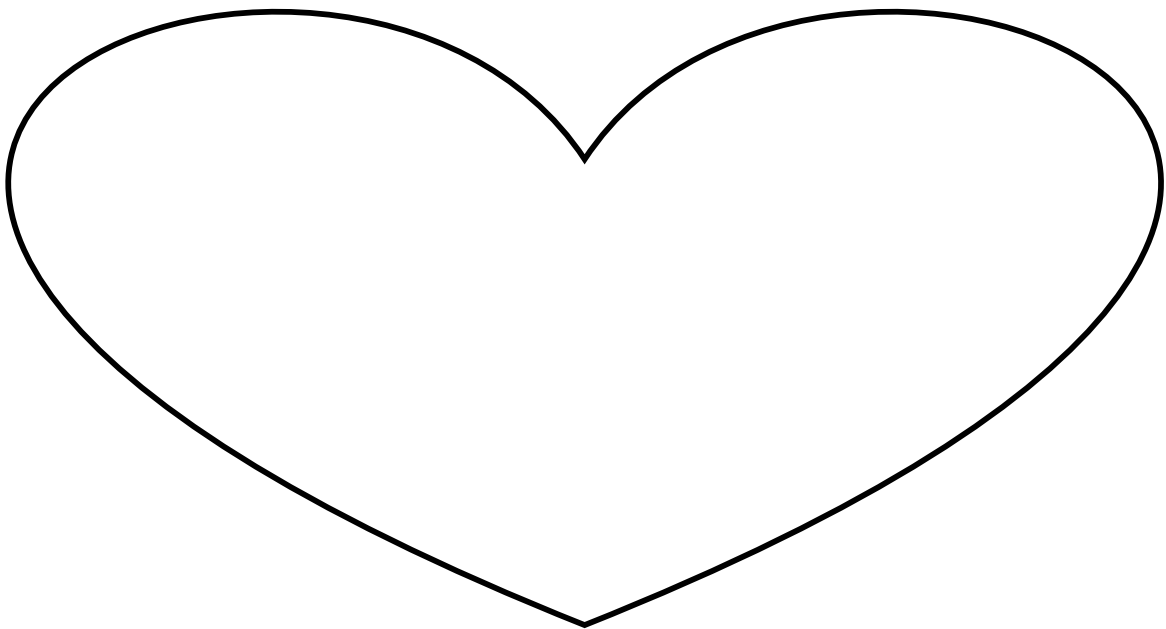

C. Bilugan sa *crossword puzzle* ang mga katangian na nagpapakita ng pagpapahalaga sa komunidad.

P	A	G	T	U	T	U	L	U	N	G	A	N	E
P	A	G	K	A	K	A	I	S	A	X	V	B	Y
A	W	L	T	S	K	K	Y	T	L	A	S	A	K
P	A	G	K	A	K	A	U	N	A	W	A	A	N
M	A	L	A	S	A	K	I	T	J	K	L	J	K
Q	L	P	B	A	Y	A	N	I	H	A	N	L	C

D. Isulat sa loob ng puso ang mga pangungusap na naglalahad ng pagpapahalaga sa komunidad at sa kahon naman kung hindi. Gawing batayan ang mga pangungusap na nasa ibaba.

1. Pinapanatiling malinis ang kapaligiran.
2. Pakikibahagi sa mga proyekto ng komunidad.
3. Pagsali sa mga rally at protesta.
4. Pagbibigay ng tulong sa oras ng kalamidad.
5. Paggawa ng mga ilegal na gawain tulad ng pagnanakaw.

E. Magbigay ng limang (5) katangian na dapat taglayin sa pagpapahalaga ng isang komunidad.

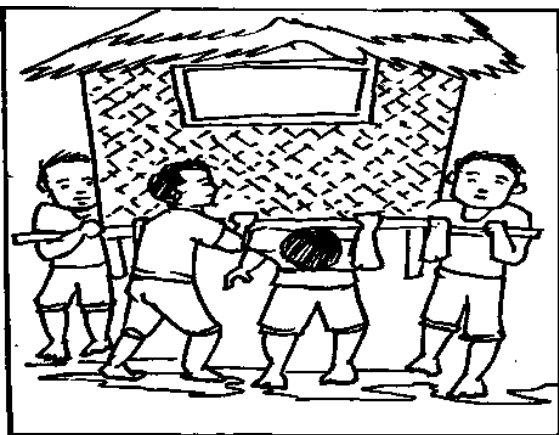

F. Lagyan ng masayang mukha 😊 kung ang isinasaad ng pangungusap ay tamang gawain sa pagpapahalaga ng komunidad at malungkot na mukha ☹ kung hindi.

	1. Nakikiisa ako sa mga programa ng aming komunidad tulad ng clean-up drive.
	2. Madalas na makisama sa gulo si Mang Tino.
	3. Handang tumulong sa pagbibigay ng <i>relief goods</i> ang aming punong-barangay sa mga nasalanta ng bagyo.
	4. Isa sa proyekto ng aming komunidad ang pagtatanim ng mga puno.
	5. Sinisigurong ligtas at payapa ng mga opisyal ang aming komunidad.

G. Kulayan ng pula ang mga larawan na nagpapakita ng pagpapahalaga sa komunidad at kulay asul kung hindi.

1.

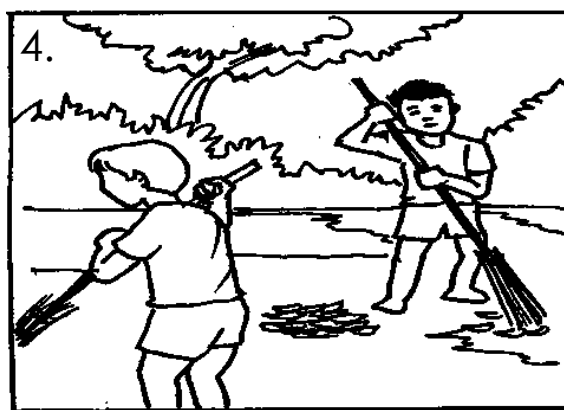
2.

3.

4.

5.

- H. Mula sa awiting “Masaya Kung Sama Sama”. Sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang sagot sa patlang.

Masaya Kung Sama Sama

Inawit ng Bulilit Singers

*Masaya kung sama-sama ang magkakaibigan,
Lalo na kung may awitan at may tawanan.
Kay inam ng buhay kung nagmamahalan,
Masaya kung sama-sama at may bigayan.*

1. Ano-ano ang mga katangian ang nasa awitin kung ang lahat ay magsasama-sama?

---

2. Anong katangian ang nabanggit upang maging mainam at maayos ang ating buhay?

---

3. Ano ang mangyayari sa isang komunidad na may magandang samahan?

---

4. Magiging maunlad ba ang isang komunidad na may pagmamahalan ang bawat kasapi? Bakit? Ipaliwanag ang sagot.

---

5. Mahalaga ba na may pagbibigayan sa isang komunidad? Bakit? Ipaliwanag ang sagot.

Isaisip

Kumpletuhin ang mga salita sa loob ng kahon upang mabuo ang talata.

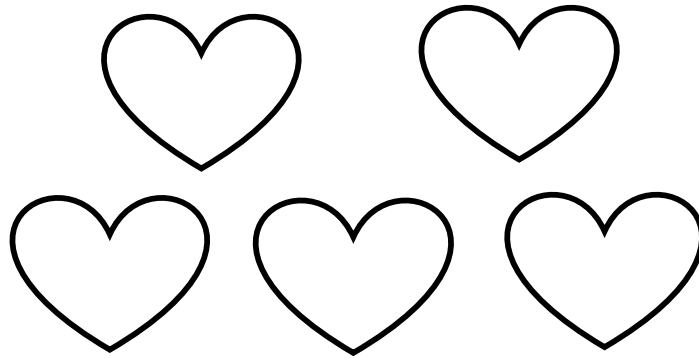
Ang bawat ay may kinabibilangang komunidad na dapat pahalagahan.

Mahalaga ang komunidad sa ng , pagtutulungan , pag-uunawaan at paguugnayan ang bawat kasapi nito tungo sa pagsulong at .

Isagawa

Magbigay ng mga paraan kung paano mo mapahalagahan ang iyong komunidad. Isulat sa loob ng bawat puso ang iyong sagot.

Tayahin

Basahin ang mga pangungusap. Lagyan ng hugis kung ito ay nagpapaliwanag sa kahalagahan ng komunidad at ekis naman kung hindi.

	1. Mahalaga na may pagkakaisa at pagkakaunawaan ang isang komunidad.
	2. Ang komunidad na may pagsisikap ay siguradong hindi uunlad.
	3. Ang bawat bata ay kabilang sa isang komunidad na dapat pahalagahan.
	4. Ang komunidad na may pagkakaunawaan at mapayapa ay malayo sa kaguluhan.
	5. Bilang isang bata ay wala kang magagawa upang mapahalagahan ang iyong komunidad.

Karagdagang Gawain

Isulat ang mga paraan kung ano ang magagawa ng kinabibilangang komunidad:

sa batang
katulad mo

sa pamilya

Susi sa Pagwawasto

<p>Subukin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BAYANIHAN 2. MALASAKIT 3. PAGKAKAISIS 4. MAPAYAPA 5. TULUNGAN 	<p>Balikan</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. E 2. F 3. C 4. B 5. A 	<p>Sutin</p> <p>Maaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral sa mag-iingat na kase.</p>	<p>Pagmamalin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. malasakit 2. pagbabayanihan 3. pagtutulungan 4. pakikisa 5. pagbibigayan
<p>B</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. TAMA 2. MALI 3. TAMA 4. MALI 5. TAMA 	<p>C</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pagtutulungan 2. pagkakaisa 3. pagkakaunawaan 4. malasakit 5. bayanihan 	<p>D</p> <p>Bilang 1, 2, 4 sa loob ng puso Bilang 3 at 5 sa loob ng kahon</p>	<p>E</p> <p>Maaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral.</p>
<p>F</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ☺ 2. :(3. ☺ 4. ☺ 5. ☺ 	<p>G</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pula 2. asul 3. asul 4. pula 5. pula 	<p>H</p> <p>Maaring iba-iba ang sagot ng mga bata</p>	<p>Maaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral.</p>
<p>Isagawa</p> <p>Maaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral depende sa kanilang kumunidad na kinabibilangan</p>	<p>Tayahin</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ♡ 2. X 3. ♡ 4. ♡ 5. X 	<p>Karagdagang Gawain</p> <p>Maaring iba-iba ang sagot ng mga bata.</p>	

Sanggunian

Gloria M. Cruz, Charity A. Capunitan, Emelita C. dela Rosa, Leo F. Arrobang "Komunidad ko, Mahal ko" *Araling Panlipunan 2* (Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS), Unang Edisyon, 2013), 36-41.

Gloria M. Cruz, Charity A. Capunitan, Emelita C. dela Rosa, Leo F. Arrobang "Komunidad ko, Mahal ko" *Araling Panlipunan 2 Patnubay ng Guro* (Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS), Unang Edisyon, 2013), 34.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph